

«ТАСДИҚЛАЙМАН»

«_____» —

Раҳбари: _____

“ _____ ” _____ 2021й.

БИЗНЕС РЕЖА

**Қиш мавсумига груч махсулотини
захирасини шакллантириш лойихаси**

САМАРҚАНД-2021

ЛОЙИХАНИНГ ҚИСҚАЧА ШАРҲИ

ЛОЙИХА ТАШАББУСКОРИ:

Самарқанд вилояти, _____ туманида истиқомат қилувчи Ўзбекистон Республикаси фуқароси _____

ЛОЙИХАНИ МОЛИЯЛАШТИРИШ МАНБААСИ:

Тадбиркор банк имтиёзли кредитлари ҳисобидан амалда фалолият юритиб келаётган тадбиркорлик фаолияти негизда қиш мавчумига гуруч захирасини шакллантиришни режалаштирган

Ташаббускор фаолият кўрсатиш манзили:

Ўзбекистон Республикаси, _____ вилояти _____ тумани

БАНК РЕКВИЗИТЛАРИ

Банк: _____ «_____» банк, Самарқанд филиали

Х/р.: _____

Банк коди (МФО): _____

СТИР (ИНН): _____

ЛОЙИХАНИНГ АСОСИЙ МОЛИЯВИЙ КЎРСАТКИЧЛАРИ

- Лойиҳа суммаси: **480 000 000**
- Лойиҳада қатнашадиган шахсий маблағ: **16.7**фоиз ёки **80 000 000** сўм
- Кредит маблағлари **83.3** фоиз ёки **400 0000 000** сўм

Ўртача йиллик даромад: **1 440 874 686** сўм

Фаолиятдан олинadиган йиллик ўртача соф фойда миқдори: **221 619 067** сўм

- Лойиҳанинг соф фойда ҳисобидан реал оқланиш муддати: **36** ой
- Лойиҳанинг ўртача рентабеллик даражаси: **21** %
- Яратилadиган ишчи ўринлари сони: **8** та

ЛОЙИҲАДА КЎЗЛАНГАН АСОСИЙ МАҚСАД

Ушбу лойиҳанинг асосий мақсади ажратилган кредит маблағларидан унумли фойдаланиш, юртимиз иқтисодий ривожига ҳисса қўшиш, бўш иш ўринларини яратиш, инвестиция маблағларини самарали ўзлаштириш мақсадида Самарқанд вилояти Тойлоқ туманида фаолиятни йўлга қўйилган бўлиб тадбиркор мазкур фаолиятни кенгайтиришга иш ўринлари яратиш ва умумий ҳисобда 5 та янги иш ўрнига ўринга мўлжалланган савдо дўкони, фаолиятини ташкиллаштириш ва хизмат кўрсатишдан тушган даромадлар ҳисобидан кредитни қайтариб, тадбиркорлик фаолиятдан фойда кўришдан иборат. Ташкиллаштириш орқали хўжалик фаолиятини кенгайтириш. Лойиҳани амалга ошириш учун зарур бўлган маблағлар АТБ «_____» кредит маблағлари ҳисобидан амалга ошириши режалаштирилган бўлиб, қисқа муддатда рентабеллиги юқори бўлган, тез қопланадиган, замонавий ва самарали бизнес фаолиятини ташкил этиш режалаштирилган.

БИЗНЕС ЛОЙИҲАНИНГ ТАВСИФИ

КИРИШ

Ўзбекистон давлати мустақилликка эришгач уз олдида *“бозор иқтисодиётига асосланган, очик ташки сиёсатга эга булган кучли ҳукукий – демократик давлат ва фуқаролик жамияти барпо этиш”*дек олий мақсадни кузлаб, узининг янги тараккиёт йулини белгилаб олиб, ривожланган мамлакатлар каторига кушилиш борасида ижобий ишларни амалга оширмоқда.

Кузланган мақсадга эришиш учун танлаб олинган асосий бешта принципдан иборат булган *“Ўзбек модели”* (Иқтисоднинг сиёсатдан устуворлиги, Конуннинг устуворлиги, Давлатнинг бош ислохотчилик роли, Кучли ижтимоий сиёсат, Бозор иқтисодиётига босқичма-босқич утиш)нинг ва *“Харакатлар стратегияси”*ни барча мамлакатлар, шу жумладан АКШ, Англия, Франция, Германия, Россия, Хитой, Япония каби ривожланган мамлакатлар томонидан тан олиниши, давлат бюджетининг ижтимоий соҳа ва аҳолини ижтимоий куллаб-қувватлашга қаратилган умумий харажатлари мустақилликка эришгандан буён 50-55 фоиз атрофида ажратилаётганлиги (бирор бир мамлакатда, хаттоки ривожланган мамлакатларда бюджет харажатларининг 50 фоизи атрофида

бунча салмокда ажратилаётгани йук), 2012 йилда 56,5 фоизни ташкил этган булса, бу курсаткич 2017 йилда 59 фоиздан ошганлиги, утган йилда ахолининг реал даромадлари 26,5 фоизга, ойлик иш хаки, пенсия, нафака ва стипендиялар уртача 40,0 фоизга ошганлиги бунинг яккол далилидир.

Дунёнинг купгина тараккий топган, бугунги кунда баркарор ривожланиб келаётган давлатлари тажрибаси шуни курсатмокдаки, аввало, узининг хусусий мулкига эга булган шахс ва бундай шахслардан иборат булган тоифа бу бойликни янада купайтириш, асраб-авайлаш, узини ва оиласини бокиш, шу билан бирга, давлат ва жамият зиммасида булган купгина вазифаларни амалга оширишга уз хиссасини кушади. Энг мухими, уз юртида тинчлик ва осойишталикни саклаш хамда химоялаш учун астойдил жон куйдиради. Кишлок хужалиги хам бошка барча сохалар каби айнан мулк эгаларига-тадбиркор ва ишбилармон инсонларга суянгандагина тараккий этади.

Энг мухими, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёевнинг 2018 йил 7 июндаги ПҚ-3777-сонли “Хар бир оила тадбиркор” Қарори ва 2018 йил 27 июндаги ПФ-5466-сонли “Ёшлар келажагамиз” давлат дастури қабул қилиниши ёшларга жуда кенг имкониятлар очиб бермокда. Бу дастур асосида имтиёзли равишда ёш тадбиркорларга банк кредитлари ажратиш, бандликни таъминлаш ва иш ўрни яратиш дастурни энг олий мақсади бўлиб хисобланади.

Бу амалга ошрилаётган ишлар бир-бирини тулдириб, Ўзбекистон давлати мустакилликка эришгач уз олдига куйган олий мақсад яъни **“бозор иктисодиётига асосланган, очик ташки сиёсатга эга булган кучли ҳукукий – демократик давлат ва фуқаролик жамияти барпо этиш”** борасида узокни кузлаб ижтимоий сиёсатни амалга оширмокда. Бу эса мамлакатимизнинг тинчлигини, осойишталигини, баркарорлигини ва тараккиётини таъминламокда.

Жуда қисқа давр мобайнида мамлакатни жадал ижтимоий-иктисодий ривожлантириш, аҳоли учун муносиб ҳаёт шароитларини яратиш мақсадида жойларда ишларнинг ҳақиқий аҳволини хар томонлама ва чуқур ўрганиш, халқ билан бевосита мулоқот ўрнатишнинг сифат жиҳатидан янги ва самарали шаклларини жорий этиш, айниқса, мамлакатимизнинг барча туман ва шаҳарларини қамраб олган ҳолда жойларга чиқиб фуқароларни қабул қилиш

бўйича кенг қамровли тадбирларни амалга оширишга қаратилган қатор давлат ва ҳудудий дастурлар қабул қилинди.

Жойларда аниқланган муаммо ва камчиликларни бартараф этиш мақсадида, шунингдек, фуқароларимизнинг талаб ва таклифларига биноан қисқа вақт ичида шаҳарларда — кўп қаватли, қишлоқ жойларда намунавий лойиҳалар асосида арзон уйлар қуриш, ичимлик суви, иссиқлик таъминоти, канализация тизимларини модернизация қилиш, шунингдек, тадбиркорлик фаолиятини жадал ривожлантиришни таъминлаш, хусусий мулкни ҳар томонлама муҳофаза қилиш ва ишбилармонлик муҳитини сифат жиҳатидан яхшилашга доир дастурлар қабул қилинди ва амалга оширилмоқда.

Давлат органлари фаолияти натижаларини баҳолашда улар томонидан амалга оширилаётган ишлар аҳолининг ҳаёт сифатини қанчалик яхшилаётганига ҳамда маҳалла ва туманларнинг (шаҳарларнинг) ижтимоий-иқтисодий ривожланишини янада жадаллаштиришга бўлган таъсири етарлича эътиборга олинмаяпти.

«Ташаббускор ушбу лойиҳасида хизмат кўрсатиш фаолиятини ташкиллаштириб, хусусан озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат мсулотлари сотиш дўкони фаолиятини йўлга қўйиш ва ривожлантириш учун **480 000 000**сўм миқдорида инвестиция маблағини ўзлаштиришни кўзда тутган бўлиб, ушбу маблағлар ҳисобидан ҳозирда фаолиятин юритиш озиқ-овқат фаолиятини кенгайтириш бунинг эвазига озиқ-овқат ва ноозоқ овқат дўкони фаолиятини йўлга қўйиш учун сарфланади. Эвазига эса рентабеллиги юқорибўлган, тез қопланадиган, замонавий ва самарали бизнес фаолиятини ташкил этиш режалаштирилган.

Ҳукуматнинг кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик негизида хизмат кўрсатиш соҳасини ислоҳқилиш ва ривожлантиришга катъий киришганлиги, соҳанинг истиқболлари ва кўзланаётган режаларнинг амалга ошишини ҳисобга олиб ушбу лойиҳа молиявий жиҳатдан анча барқарор ва инвестициялар учун самарали дейиш мумкин. Шу сабабли ушбу соҳада иш фаолиятини бошлаётган тадбиркор ҳукуматнинг солиқ ва бошқа турдаги имтиёзлар билан тўлақонлиқўллаб-қувватлашига эришади.

ЛОЙИХАНИНГ УМУМИЙ ШАРҲИ

Жорий йилда ишлаб чиқариш корхоналарини ташкил этиш ва хар бир махаллада хеч бўлмаганда битта ишлаб чиқариш корхонаси фаолиятини ташкил этишга бўлган талабни қондириш борасида қатор тадбирлар ва дастурлар ишлаб чиқилди. Бу борада кенг қўламли ишлар бутун Республика буйича олиб борилмокда.

Кейинги йилларда ишлаб чиқариш соҳасида кенг қўламли ислохотлар ўтказилиб, салмоқли натижаларга эришилмокда.

Бизнес фаолиятини режалаштиришнинг энг асосий ютуғи шундан иборатки, тўғри ташкил этилган бизнес режа хар бир тадбиркор учун энг долзарб масала соҳага инвестиция қилиш жозибадорлиги изохлайди. Ушбу бизнес режа озиқ-овқат, ноозиқ-овқат дўкони фаолиятини ташкил этиш. Бундан ташқари ушбу корхонанинг ташкил этилишиишчи ходимлар учун хам бир қанча қулайликларни келтириб чиқаради.

Лойиҳани амалга ошириш иккибосқичдан иборат.

1 БОСҚИЧ – Тайёргарлик ишларининг ташкил этилиши.

Вақт оралиғи: 1-2- ойлар.

Қилинадиган ишлар: Лойиҳани амалга ошириш учун зарурий маблағ ва капитал ресурс манбаларини аниқлаш, лойиҳанинг иктисодий ҳисоб китоблари, техник иктисодий асоси ва бизнес режасини ишлаб чиқиш. Лойиҳа сметасини аниқлаш. Сотиб олиш буйича шартномалар ва келишув баёнлари тузиш, ундан ташқари махаллий савдо ташкилотлари билан фаолият йўлга қўйилгандан кейин биринчи чорак учун зарур бўлган олди-сотти хамкорликлар буйича келишувлар олиб бориш. Банк молия муассасаларига ушбу лойиҳани амалга ошириш учун зарурий маблағ суммаси ва лойиҳа самарадорлигини асословчи хужжатлар билан белгиланган тартибда мурожаат этиш ва зарурий ҳолатда кредитни ўзлаштириш.

2 БОСҚИЧ: Қурилиш-монтаж ишлари ва инвестицияни ўзлаштириш.

Вақторалиғи: 3-4- ойлар

Қилинадиганишлар: Кредит маблағларини ўзлаштириб лойиҳада кўзда тутилган барча ишларни яқунлаш. Яъни бу босқичда аввало кенгайтирилиши режалаштирилаётган корхона биноси атрофи тозаланиб, ободонлаштирилади ва озиқ-овқат, ноозиқ-овқат махсулотлари дўконига қиш мавсумига мўлжалланган

гуруч захирасини шакллантириш. Самарқанд вилояти Тойлоқ тумани худудида ташкил этилиши режалаштирилган.

ЛОЙИХАНИНГ СТРАТЕГИК МАЗМУНИ ВА МАҚСАДИ

Лойиҳанинг асосий мазмуни Самарқанд вилояти худудида озиқ-овқат, ноозиқ овқат маҳсулот лар сотиш дўкони фаолиятини ташкил этилиб тадбиркорлик фаолиятдан фойда кўриш, шунингдек вилоят аҳолисининг ижтимоий жиҳатдан қўллаб – қувватлаб, янги иш ўринлари яратишдан иборат.

Стратегик жиҳатдан корхона қўшимча иш ўринларини яратиб, маҳаллий аҳоли турмуш даражасини яхшилашни, хизмат кўрсатиш биноти атрофидаги ташландиқ ерларни ободонлаштириб, ҳудуд инфратузилмаси ривожига ҳисса қўшишни, ободонлаштириш натижасида экология яхшиланишига ҳам ҳисса қўшишни мақсад қилган.

Стратегик жиҳатдан ташаббускор ўз олдига юқорида айтиб ўтилган барча мақсадларга эришишни, ва лойиҳа даврида (15 йил) тўлақонли тухтовсиз ишловчи корхона яратиш, ишчилар учун энг қулай ва ижтимоий жиҳатдан энг маъқул муҳитни яратишни ва ҳудуд аҳолиси учун юқори сифатли, ҳаммабоп ва арзон маҳсулотлар яратишни мақсад қилиб қўяди. ташаббускор бу мақсадларга эришиш орқали аҳоли иқтисодий-ижтимоий аҳволини ривожланишига ўз хиссасини қўшиш ва шу муддат ичида шаҳар, вилоят ва Республикада етакчи ўринлардан бирини эгаллашни, истиқболда хизмат кўрсатиш сонини кўпайтириб соҳанинг етакчиларидан бирига айланишни ва соҳага қўшимча инвестициялар олиб киришни режа қилган.

Келгусида ташаббускор олдига қўйган барча мақсадларга эришиб, келгуси беш йилликда Самарқанд вилояти Тойлоқ туманида етакчи хизмат кўрсатиш корхонаси сифатида кўзга кўринган корхоналардан бирига айланиб олишни олдидаги истиқболли режалардан бири қилиб белгилайди.

ЛОЙИХА АСОСИГА ҚЎЙИЛГАН АСОСИЙ ПАРАМЕТРЛАР

Хариди режалаштирилган маҳсулот умумий қиймати – **480 000 000**сўм.

Фаолиятнинг мазмуни – Самарқанд вилояти Тойлоқ тумани худудида банк имтиёзли кредитлари ҳисобидан Қиш мавсумига гуруч маҳсулотни шакллантириш ва тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш лойиҳаси.

Лойиҳа суммаси (киритиладиган инвестициялар ҳисобидан): **480 000 000**сўм.

Солиқ тўловлари амалга оширилгунга қадар бўлган соф фойда

(ўрта ҳисобда) - **308 278 109** сўм.

Ўрта ҳисобдаги йиллик соф фойда – **221 619 067** сўм

Лойиҳанинг тўла қопланиш муддати – **2** йил.

Лойиҳа самарадорлигининг интеграл кўрсаткичлари	
Кўрсаткич	Мазмун
Лойиҳанинг ялпи даромаддан ўзини оқлаш муддати	2 йил
Лойиҳанинг солиқлар тўлангунга қадар бўлган фойдадан оқланиш муддати	1 йил
Кредит қайтарилгандан кейинги соф фойдадан оқланиш муддати	2 йил
Ўртача рентабеллик даражаси (соф фойданинг харажатларга нисбати)	38%
Тўла оқланиш даври	2 йил

Лойиҳанинг умумлашган «Монте – Карло» усулидаги таҳлили шуни кўрсатадики, хатто фаолият ривожининг пессимистик сценарийси барқароркўрсаткичларга ҳамда ижобий прогнозларга эга. Яъни лойиҳанинг ўз ўзини оқлаш муддатининг лойиҳа давомийлиги билан тенглиги, соф фойда даражасининг пессимистик прогнозларда (бошқаларга нисбатан паст нархлардаги маҳсулотни назарда тутиб) юқорилиги, яъни ялпи даромадга нисбатан **14**фоиз ортиқроқ эканлиги, нормал рентабеллик лойиҳани барқарор ва даромадли эканлиги асослайди.

Бундан ташқари, лойиҳанинг мавсумийлик характерга эга эмаслигини ҳисобга олсак, бу иш хақи харажатларининг иш хажмига қараб ошириб бориш имкониятлари мавжудлиги, ва лойиҳадаги инвестиция маблағидан бир эмас, бир неча мартаба самарали фойдаланиш имконияти мавжудлиги, инвестициянинг тўла қайтарилишининг рисклардан холи равишда кафолатланганлиги ва фаолиятни аҳолига сифатли хизмат кўрсатиш орқали ўзини оқлаб, фойда келтирилишини, лойиҳанинг муваффақиятли бизнес фаолият эканлигини асослайди.

Бу эса ўз навбатида унинг самарали ва фойдали бизнес фаолият сифатида жозибадорлигини оширади.

ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ЖАРАЁНИНИНГ ТАВСИФИ

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЖАРАЁНИ ШАРХИ

Режалаштирилаётган тадбиркорлик фаолияти Самарқанд вилоятида қурилиши режалаштирилган корхона биноси атрофи ободонлаштиришдан бошланади.

Шу билан бирга, корхона раҳбари корхонани ташкил этишда ишчиларга яхши иш шaroитлари яратишни ўз олдига мақсад қилиб қўйди.

КОРҲОНА ҚУВВАТИ

Ташаббускор ташкил этилиши режалаштирилатган корхонада озиқ-овқат ва ноозиқ-овқат маҳсулотлари сотиш дўкони фаолиятини кенгайтиришни режалаштирган.

4 – Жадвал. Ишлаб чиқариш қуввати

сўмда

100 % қувватда						
№	Номланиши	ойлик ишлаб чиқариш хажми				
		Ўлчов бирлиги	Кунлик Сони	Бир бирлик нархи	Жами сумма	
1	Озиқ-овқат маҳсулотлари	комп	910	25 000	22 750 000	
2	Ноозиқ-овқат маҳсулотлари	комп	390	45 000	17 550 000	
3	Кичик овқатлани ошхонаси	комп	780	40 000	31 200 000	
4	Гуруч	кг	2400	9 600	23 040 000	
Жами					94 540 000	
сўмда						
2 йилда	Нарх усиши - 10%	Қувват =%			1,00	
№	Номланиши	ойлик ишлаб чиқариш хажми				
		Ўлчов бирлиги	Сони	Бир ойлик тўлови	Йиллик тўлови	Жами
1	Озиқ-овқат маҳсулотлари	комп	10920	750 000	9 000 000	273 000 000
2	Ноозиқ-овқат маҳсулотлари	комп	4680	1 350 000	16 200 000	210 600 000

3	Кичик овқатлани ошхонаси	комп	9360	1 200 000	14 400 000	374 400 000
4	Гуруч	кг	28800	288 000	3 456 000	276 480 000
Жами ишлаб чиқариш қиймати						1 134 480 000
2 йилда		Нарх усиши – 15%		Қувват=%		1,00
№	Номланиши	ойлик ишлаб чиқариш хажми				
		Ўлчов бирлиги	Сони	Бир ойлик тўлови	Йиллик тўлови	Жами
1	Озиқ-овқат маҳсулотлари	комп	12012	825 000	9 900 000	330 330 000
2	Ноозиқ-овқат маҳсулотлари	комп	5148	1 485 000	17 820 000	254 826 000
3	Кичик овқатлани ошхонаси	комп	10296	1 320 000	15 840 000	453 024 000
4	Гуруч	Кг	31680	316 800	3 801 600	334 540 800
Жами						1 372 720 800
3 йилда		Нарх усиши - 15%		Қувват=%		1,00
№	Номланиши	ойлик ишлаб чиқариш хажми				
		Ўлчов бирлиги	Сони	Бир ойлик тўлови	Йиллик тўлови	Жами
1	Озиқ-овқат маҳсулотлари	комп	13814	948 750	11 385 000	436 861 425
2	Ноозиқ-овқат маҳсулотлари	комп	5920	1 707 750	20 493 000	337 007 385
3	Кичик овқатлани ошхонаси	комп	11840	1 518 000	18 216 000	599 124 240
4	Гуруч	Кг	36432	364 320	4 371 840	442 430 208
Жами						1 815 423 258

ИШЧИ КУЧИ РЕСУРЛАРИ ВА УЛАРГА БЎЛГАН ТАЛАБ

Ушбу лойиҳанинг ишчи кучига ва ходимларга бўлган талаби 8 кишини ташкил қилади. Шундан маъмурият ходимларининг сони 2 тани ташкил қилиб, қолган 6 киши ишчи хизматчилардан иборат бўлади.

Маъмурий ходимлар таркиби корхона раҳбари ваҳисобчидан иборат бўлади.

Ишчи – хизматчи ходимлар таркиби эса 4 нафар ишчи Озиқ-овқат махсулотлари сотиш дўкони ходимлари 2 нафар ноозиқ-овқат махсулотлари сотиш дўкони ходимларидан иборат бўлади.

Ишчиларнинг иш вақти 8 соатлик олти иш куни тартибида ташкил этилади, яъни эрталаб соат 9:00 дан кеч соат 17:00 гача (тушлик 13:00 дан 14:00 гача) иш вақти ҳисобланади.

(Қаранг: ҳисоб-китоби Молиявий бўлим, 13- жадвал)

ИШЧИЛАРГА ҚЎЙИЛАДИГАН ТАЛАБ ВА КАДРЛАР ДАСТУРИ

Хизмат кўрсатиш жараёни сифатли бўлиши учун режалаштириладиган фаолият малакали ишчи кучи ва билим талаб қилади. Шу сабабли, ишга олинадиган ходимларга қуйидаги талаблар қўйилади. Жумладан:

1. Маъмурият ходимларига қўйиладиган талаблар: олий маълумот, мутахассисликнинг иш лавозими ва мажбуриятларига мослиги, айнан шу ёки шунга ухшаш соҳада камида икки йил давомида ишлаган бўлиши, виждонийлик ва одамийлик сифатлари талабга жавоб бериши керак.

2. Ишчи-хизматчи ходимларга қўйиладиган талаблар: энг камида ўрта-маҳсус маълумотнинг мавжудлиги, соҳа ишини тушунган бўлиши ва шунга ўхшаш соҳада камида бир йил фаолият кўрсатган бўлиши керак.

Булардан ташқари, тартиб-интизом, ростгуйлик, инсоф ва ҳаққонийлик, маҳаллий халқ анъаналари ва удумлари билан танишлик, биттадан ортиқ тилни билишлиги каби сифатларга ҳам алоҳида эътибор қаратилади.

ЭНЕРГИЯ РЕСУРЛАРИ САРФИ

Юқорида таъкидлаб ўтилганидек ташкил этилиши мўлжалланаётган корхона учун қуриладиган бинода барча энерготабминот тизимларига уланиш имконияти мавжуд ва қурилишлойиҳасида уларга тўлиқ уланиш кўзда тутилган.

Электроэнергия сарфи асосан биноларни ёритиш ва ускулар ишлаши учун сарфланади. Шу сабабдан корхонанинг кунлик електроэнергия ресурсларига бўлган талаби 25 кВт ва йиллик сарф миқдори 9125кВт.ни ташкил этади.

Электроэнергия таъминоти учун тўловларни амалга ошириш ойма-ой олиб борилади.(Қаранг: 14- жадвал)

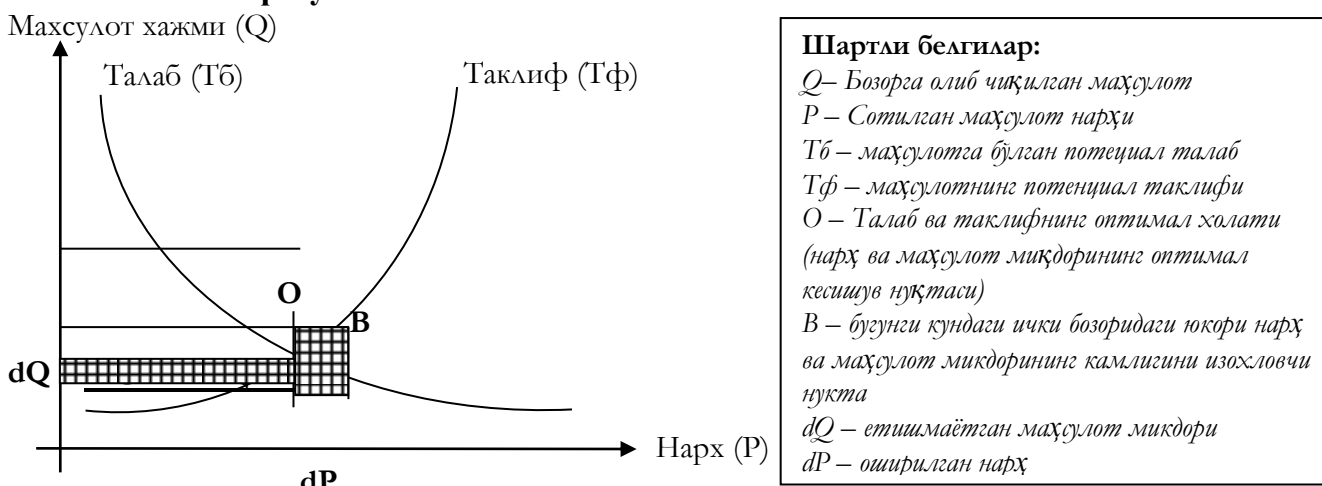
ФАОЛИЯТНИНГ МАРКЕТИНГ ТАҲЛИЛИ

ТАЛАБ ВА ТАКЛИФ, НАРҲ ШАКЛЛАНИШ ОМИЛЛАРИ ТАҲЛИЛИ

Корхонананг иқтисодий бозордаги талаб таклифдан кўпроқ бўлиб, бунга йил давомида маҳсулот сифати тўлиқ реализацияси ва ички бозордаги нархларнинг меъёрий нархлардан анча юқорилиги далил бўла олади.

Соҳанинг кейинги ун йиллик ичидаги ривожланиши таклиф сонининг кескин ортишига ва аҳолини эҳтиёжини қондирилишига эришилаётган бўлганлигига қарамасдан ушбу сифатли хизматга бўлган талаб кундан-кунга ўсиб бормокда.

Талаб ва таклиф мутаносиблиги.

ТАЛАБ ВА УНГА ТАЪСИР ЭТУВЧИ ОМИЛЛАР

Потенциал талаб сифатида аҳолининг сифатли маҳсулотга бўлган харид қобилияти билан таъминланган талабга айтилади. Ушбу хизматга эҳтиёж ва талабнинг юқори бўлишига қарамасдан республика микёсида йиллик катта потенциал талаб мавжуд.

Потенциал талабга қўйидаги омиллар ўз таъсирини ўтказди:

- Бозорда таклифнинг талабдан кам бўлиши (маҳсулот дефицити) – яъни таклифнинг хаддан зиёд камайиб кетиши талабнинг кескин кўтарилишига, аҳолининг дефицитга айланган маҳсулотга эътибори ва харид қилишга интилиши ошишига олиб келади.

- Аҳоли турмуш даражаси – яъни аҳоли турмуш даражасининг яхшиланиб бориши истеъмол товарлари харидини ошириб, потенциал талабнинг ошишига ва

аксинча турмуш даражаси ва ижтимоий ахволнинг ёмонлашуви потенциал талабнинг камайишига сабаб бўлади.

- Ижтимоий сиёсат – ижтимоий химоянинг яхшиланиши ва ижтимоий мухитнинг барқарорлиги потенциал талабга тўғри мутаносиб равишда таъсир қилади.

- Инфляция даражаси – инфляция ёки дефляция даражасининг кескин ошиши ёки тушуши потенциал талабга тўғри мутаносиб равишда таъсир кўрсатиши мумкин.

- Юқоридаги омилларга ўхшаш яна кўплаб сиёсий ахвол, иктисодий танглик ва мафкуравий ўзгаришлар, уруш ва форс – мажор ҳолатлар, технологик ўзгаришлар ва глобаллашув ва интеграция жараёни, табиий офатлар ҳам потенциал талабнинг ўзгаришига ўз таъсирини ўтказиши мумкин.

SWOT (АЗИТ) ТАҲЛИЛИ

5 – жадвал.

Афзалликлар (Strengths)	Заифликлар (Weaknesses)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Янги замонавий технология. 2. Нарх ва таннархнинг нисбатан пастлиги. 3. Мақсад аниқлиги ва мақсад сари интилувчанлик 4. Юқори сифат 5. Кредит фоизларининг нисбатан солиштирма пастлиги ва солиқ имтиёзларининг мавжудлиги 6. Рақобатбардошлилик 7. Ривожланиб бораётган инфратузилмаларга яқинлик. 8. Ва. х. к. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ташқи омилларга таъсирчанлик, махсулот яроқлилиқ муддатининг озлиги 2. Дастлабки босқичларда хорижий валюталар курсининг ишлаб чиқариш ва савдо – фаолиятига таъсири. 3. Истеъмолчилар ва харидорлар ишончини ва ишлаб чиқариш кўникмасини шакллантиришда юзага келадиган жийинчиликлар 4. Дастлабки босқичда бозорнинг рақобатига таъсирчанлик 5. Об ҳаво шароитлари ва ҳосил ҳолатига боғлиқлик. <p>Ва. х. к.</p>
Имкониятлар (Opportunities)	Тусиклар (Treats)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Четдан кўшимча инвестициялар киритиш имкони мавжудлиги 2. Ўз савдо шахобчаларини очиб, улар орқали махсулот сотишни йўлга қўйиш имкони мавжудлиги 3. Нарх эгилувчанлигидан (камайтириш ва кўпайтириш потенциали мавжудлигидан) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Юзага келиши мумкин бўлган фирром рақобат 2. Дастлабки вақтда бозорга чиқиш ва махсулотни сотиш ишларини ташкил этишда юзага келадиган қийинчиликлар. 3. Ва. х. к..

фойдаланиш 4. Ва. х.к.	
---------------------------	--

МАРКЕТИНГ СТРАТЕГИЯСИ ВА ДАСТУРИ

Ушбу бўлимда худудий бозорларда ва бошка худудларда корхона фаолиятини ташкил этиш масалалари кўриб чиқилади.

корхонанинг мувафаккиятли ташкил этилиши учун корхона фойдасига салбий таъсир кўрсатмасдан имкон қадар дисконт нархлар ва чегирмалар таклиф этиш (агар харид миқдори юқори бўлса) режалаштирилган.

Ундан ташқари корхона раҳбари озиқ-овқат, ноозиқ-овқат дўкони фаолиятини ташкил этишда ишчиларга пуллик рағбатлантиришлар беришни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Корхона 8 иш ўрнига мўлжалланган бўлиб ишчиларнинг ойлик иш ҳаққи корхона даромадолари ошиши нисбатига оширилиб боришини режалаштирган

ЛОЙИХАНИНГ МОЛИЯВИЙ АСОСЛАРИ

8-жадвал. Лойиҳатўғрисидақисқача маълумот

Лойиҳанинг номланиши	
Лойиҳа суммаси	480 000 000 сўм
Лойиҳа иштирок этадиган шахсий инвестиция	80 000 000сўм
Лойиҳада катнашадиган кредит миқдори	400 000 000 сўм
Лойиҳада режалаштирилаётган ўртача йиллик соф фойда	308 278 109 сўм
Лойиҳа муддати	36 ой
Лойиҳанинг реал оқланиш муддати	18 ой
Лойиҳани режалаштириш санаси	2020 йилнинг тўртинчи чораги
Лойиҳа ташаббускори	
Лойиҳа ташаббускорининг	

манзили:	
Лойиҳа ташаббускорининг телефон рақами	

УМУМИНВЕСТИЦИОН ХАРАЖАТЛАР ВА МОЛИЯЛАШ МАНБААЛАРИ

Жадвал № 9. Кредит маблағларининг сарфланиши ва молиявий харажатлар.

А. Кредит ҳисобига харид қилинаётган махсулот					
№	Махсулот номи	Ўлч.бир.	Сони (дона)	Режалаштири-лаётган харид нархи (сўм)	Жами қиймат сўмда
1	Гуруч	кг	60 000	8 000	480 000 000
Жами :					480 000 000
Жами :					480 000 000

Жадвал № 10. Умуминвестицион харажатлар ва молиялаштириш манбаалари

А. Лойиҳанинг умумий қиймати			
№	Кўрсаткичларнинг номланиши	Маҳаллий валюта (сўм)	Хиссаси (%)
1	Гуруч	480 000 000	
ЖАМИ		480 000 000	
3	Руйхатга олиш тўлови (нотариус)	1 500 000	
4	Бизнес-режа ишлаб чиқиш харажатлари	500 000	
5	Кўзда тутилмаган бошқа харажатлар	4 000 000	
ЖАМИ		6 000 000	
ЖАМИ ЛОЙИҲАНИНГ БОШЛАНҒИЧ ҚИЙМАТИ		486 000 000	100
В. Молиялаштириш манбаалари			
№	Кўрсаткичларнинг номланиши	Шахсий маблағ иштироки	кредит иштироки
1	Бино қурилиш ва пардоз ишлари	80 000 000	400 000 000
2	Ускуна сотиб олиш		
7	Руйхатга олиш тўлови (нотариус)	1 500 000	0
9	Бизнес-режа ишлаб чиқиш харажатлари	500 000	0
10	Кўзда тутилмаган бошқа харажатлар	4 000 000	0
ЖАМИ:		86 000 000	400 000 000

ФОИЗЛАРДА:		%	
С. Жами молиялаштириш ва манбаалар			
№	Номланиши	Сўм	%
1	Шахсий маблағ иштироки	86 000 000	
2	Кредити қиймати иштироки	400 000 000	
ЖАМИ:		486 000 000	100%

КОРХОНА ДАРОМАДИ РЕЖАСИ

Жадвал № 11. Хизмат кўрсатиш ва ялпи тушум режаси

Ишлаб чиқаришдан тушган тушум прогнози					
№	Махсулот номи	Ўлчов бирлиги	Сони	Йиллик тўлови	Жами
1 йилда					
1	Озиқ-овқат махсулотлари	комп	10920	25 000	273 000 000
2	Ноозиқ-овқат махсулотлари	комп	4680	45 000	210 600 000
3	Кичик овқатлани ошхонаси	комп	9360	40 000	374 400 000
4	Гуруч	Кг	28800	9600	276 480 000
Жами					1 134 480 000
2 йилда					
1	Озиқ-овқат махсулотлари	Кг	12012	27500	330 330 000
2	Ноозиқ-овқат махсулотлари	Кг	5148	49500	254 826 000
3	Кичик овқатлани ошхонаси	Кг	10296	44000	453 024 000
4	Гуруч	Кг	31680	10560	334 540 800
Жами					1 372 720 800
3 йилда					
1	Озиқ-овқат махсулотлари	Кг	13814	31 625	436 861 425
2	Ноозиқ-овқат махсулотлари	Кг	5920	56 925	337 007 385
3	Кичик овқатлани ошхонаси	Кг	11840	50 600	599 124 240
4	Гуруч	Кг	36432	12 144	442 430 208
					1 815 423 258

ХОМ – АШЁ РЕСУРСЛАРИ САРФ – ХАРАЖАТЛАРИ

Жадвал № 12. Хом – ашё хариди учун йиллик САРФ - ХАРАЖАТЛАР

Тарбияланувчилар учун хом-ашё сарфи (100% қувватда) (50 киши ҳисобидан)							
№	Номланиши	Ўл/б	Бир кунлик сарфи	Бир ойлик сарфи		Бир йиллик сарфи	
				Сони	суммаси	Сони	суммаси
1	Озиқ-овқат маҳсулотлари	Комп	35	1050	9 187 500	12 600	110 250 000
2	Ноозиқ-овқат маҳсулотлари	Комп	15	450	6 142 500	5 400	73 710 000
3	Кичик овқатлани ошхонаси	Комп	30	900	10 919 700	10 800	131 036 400
4	Гуруч	кг	80	2400	19 200 000	28 800	230 400 000
Жами:							545 396 400
1-йил		Тарбияланувчилар учун хом-ашё сарфи (100 % қувватда)					
№	Номланиши	Ўл/б	Бир кунлик сарфи	Бир ойлик сарфи		Бир йиллик сарфи	
				сон	суммаси	Сони	Суммаси
1	Озиқ-овқат маҳсулотлари	Комп	35	1050	9 187 500	12 600	110 250 000
2	Ноозиқ-овқат маҳсулотлари	Комп	15	450	6 142 500	5 400	73 710 000
3	Кичик овқатлани ошхонаси	Комп	30	900	10 919 700	10 800	131 036 400
4	Гуруч	кг	80	2400	19 200 000	28 800	230 400 000
Жами:							545 396 400
2-йил		Тарбияланувчилар учун хом-ашё сарфи (100% қувватда, нарх ўсиши 10%)					
№	Номланиши	Ўл/б	Бир кунлик сарфи	Бир ойлик сарфи		Бир йиллик сарфи	
				сон	суммаси	Сони	Суммаси
1	Озиқ-овқат маҳсулотлари	Комп	40	1200	11 550 000	14400	138 600 000
2	Ноозиқ-овқат маҳсулотлари	Комп	17	510	7 657 650	6120	91 891 800
3	Кичик овқатлани ошхонаси	Комп	33	990	13 212 837	11880	158 554 044

4	Гуруч	Кг	88	2640	23 232 000	31680	278 784 000
Жами:							667 829 844
3-йил		Тарбияланувчилар учун хом-ашё сарфи (100% қувватда, нарх ўсиши 15%)					
№	Номланиши	Ўл/б	Бир кунлик сарфи	Бир ойлик сарфи		Бир йиллик сарфи	
				сони	суммаси	сони	Суммаси
1	Озиқ-овқат махсулотлари	Комп	46	1380	15 275 220	16560	183 298 500
2	Ноозиқ-овқат махсулотлари	Комп	20	587	6 491 969	7038	121 526 906
3	Кичик овқатлани ошхонаси	Комп	38	1139	12 602 057	13662	209 687 723
4	Гуруч	кг	101	3036	33 605 484	36432	368 691 840
Жами:							883 204 969

ИШЧИ КУЧИ САРФ ХАРАЖАТЛАРИ

Жадвал № 13. Штатлар жадвали ва йиллик иш хақи фонди

	Лавозими	Сони	Ойлик иш хақи	Умумий иш хақи	Йиллик иш хақи (12 ой)	12 % иш хақидан даромад солиғи
1.1. МАЪМУРИЯТ						
1	Корхона раҳбари	1	1 500 000	1 500 000	18000000	2160000
2	Ҳисобчи	1	1 300 000	1 300 000	15600000	1872000
Маъмурият жами:		2	2 800 000	2 800 000	33 600 000	4 032 000
1.2. ИШЧИ ХИЗМАТЧИЛАР						
1	Озиқ-овқат дўкони ходимлари	4	4	1 000 000	4 000 000	48000000
10	Ноозиқ-овқат дўкони ходимлари	2	2	1 000 000	2 000 000	24000000
Ишчи хизматчилар жами:		6	2 000 000	6 000 000	72 000 000	8 640 000
ХАММАСИ:		8	4 800 000	8 800 000	105 600 000	12 672 000

Жадвал № 13а. Иш хақи фондининг йилдан йилга ўсиб бориши

№	Номланиши	1 йил	2 йил	3 йил
1	Маъмурият иш хақи	33 600 000	36960000	42504000
2	Маъмурият иш хақидан 12 % ажратма	4 032 000	4435200	5100480
3	Ишчи хизматчилар иш хақи	72 000 000	79 200 000	91 080 000

4	Ишчи хизматчилар иш хақидан 12 % ажратма	8 640 000	9 504 000	10 929 600
5	Жами ишхақи харажатлари	105 600 000	116 160 000	133 584 000
6	Жами 12 % ажратмалар	12 672 000	13 939 200	16 030 080
ЖАМИ ИШ ХАҚИ ХАРАЖАТЛАРИ		118 272 000	130 099 200	149 614 080

ЭНЕРГИЯ РЕСУРСЛАРИ САРФ ХАРАЖАТЛАРИ

Жадвал № 14. Коммунал харажатлар

Энергия ресурсларига бўлган талаб(сўм)							
№	Номланиши	Ўл.бир	Кун-лик сарф	Ойлик сарф	Йиллик сарф	Бир бирлик нархи	Йиллик сарф қиймати
Биринчи йилда							
1	Электр энергияси	кВт/соат	25	650	7 800	400	3 120 000
2	Ичимлик суви	м.куб	15	390	4 680	400	1 872 000
3	Оқова	м.куб	15	390	4 680	200	936 000
4	Табиий газў	м.куб	35	910	10 920	600	6 552 000
Жами йиллик сарф							12 480 000
Иккинчи йилда							
1	Электрэнергияси	кВт/соат	28	715	8 580	440	3 775 200
2	Ичимлик суви	м. куб	17	429	5 148	440	2 265 120
3	Оқова	м.куб	17	429	5 148	220	1 132 560
4	Табиий газ	м.куб	39	1001	12 012	660	7 927 920
Жами йиллик сарф							15 100 800
Учинчи йилда							
1	Электрэнергияси	кВт/соат	32	822	9 867	506	4 992 702
2	Ичимлик суви	м. куб	19	493	5 920	506	2 995 621
3	Оқова	м.куб	19	493	5 920	253	1 497 811
4	Табиий газ	м.куб	44	1151	13 814	759	10 484 674
Жами йиллик сарф							19 970 808
Жами уч йиллик сарф							47 551 608

ЯЛПИ ХАРАЖАТЛАРҲИСОБИ

Жадвал № 16. Ялпи ишлаб чиқариш харажатлари (таннарх калькуляцияси)

Лойиха даврининг жами харажатлари (таннарх калькуляцияси)			
Харажат турлари	1 йил	2 йил	3 йил

<i>Қувватларнинг ўзлаштирилиши</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>
Хом ашё харажатлари	545 396 400	667 829 844	883 204 969
Коммунал харажатлар	12 480 000	15 100 800	19 970 808
Иш хақи харажатлари	105 600 000	116 160 000	133 584 000
Ишчи-ходимларининг иш хақидан ижтимоий тўлов ажратмалари	12 672 000	13 939 200	16 030 080
Жами харажатлар	676 148 400	813 029 844	1 052 789 857

КРЕДИТ КАЙТАРИШ ДАВРИ

Жадвал № 17 Кредит қайтими жадвали

1	400 000 000	0	5333333	5333333	400 000 000
2	400 000 000	0	5333333	5333333	400 000 000
3	400 000 000	0	5333333	5333333	400 000 000
4	400 000 000	0	5333333	5333333	400 000 000
5	400 000 000	0	5333333	5333333	400 000 000
6	400 000 000	0	5333333	5333333	400 000 000
7	400 000 000	13333333	5333333	18666667	386 666 667
8	386 666 667	13333333	5155556	18488889	373 333 333
9	373 333 333	13333333	4977778	18311111	360 000 000
10	360 000 000	13333333	4800000	18133333	346 666 667
11	346 666 667	13333333	4622222	17955556	333 333 333
12	333 333 333	13333333	4444444	17777778	320 000 000
13	320 000 000	13333333	4266667	17600000	306 666 667
14	306 666 667	13333333	4088889	17422222	293 333 333
15	293 333 333	13333333	3911111	17244444	280 000 000
16	280 000 000	13333333	3733333	17066667	266 666 667
17	266 666 667	13333333	3555556	16888889	253 333 333
18	253 333 333	13333333	3377778	16711111	240 000 000
19	240 000 000	13333333	3200000	16533333	226 666 667
20	226 666 667	13333333	3022222	16355556	213 333 333
21	213 333 333	13333333	2844444	16177778	200 000 000

22	200 000 000	13333333	2666667	16000000	186 666 667
23	186 666 667	13333333	2488889	15822222	173 333 333
24	173 333 333	13333333	2311111	15644444	160 000 000
25	160 000 000	13333333	2133333	15466667	146 666 667
26	146 666 667	13333333	1955556	15288889	133 333 333
27	133 333 333	13333333	1777778	15111111	120 000 000
28	120 000 000	13333333	1600000	14933333	106 666 667
29	106 666 667	13333333	1422222	14755556	93 333 333
30	93 333 333	13333333	1244444	14577778	80 000 000
31	80 000 000	13333333	1066667	14400000	66 666 667
32	66 666 667	13333333	888889	14222222	53 333 333
33	53 333 333	13333333	711111	14044444	40 000 000
34	40 000 000	13333333	533333	13866667	26 666 667
35	26 666 667	13333333	355556	13688889	13 333 333
36	13 333 333	13333333	177778	13511111	0

ДАРОМАДЛАР, ХАРАЖАТЛАР ВА ФОЙДА ҲИСОБИ

Жадвал № 19. Даромадлар ҳисоби

Даромадлар ва харажатлар бўйича ҳисобот					
Номланиши	1 йил	2 йил	3 йил	Жами	Ўртача
Соф тушум	1 134 480 000	1 372 720 800	1 815 423 258	4 322 624 058	1 440 874 686
Жами сарф харажатлар	676 148 400	813 029 844	1 052 789 857	2 541 968 101	847 322 700
Ялпи даромад	458 331 600	559 690 956	762 633 401	1 780 655 957	593 551 986
<i>Ялпи рентабеллик(ялпи тушумга нисбатан)</i>	40%	41%	42%	41%	41%
Банк хизмати	15 000 000	16 500 000	18 975 000	50 475 000	16 825 000
Кўзда тутилмаган харажатлар (Транспорт, Суғурта, рискларни коплаш вах.к.)	15 000 000	16 500 000	18 975 000	50 475 000	16 825 000
Жами қўшимча харажатлар	20 000 000	22 000 000	25 300 000	67 300 000	22 433 333
Жами фойда микдори	408 331 600	504 690 956	699 383 401	1 612 405 957	537 468 652

Ягона солиқ 4 %	45 379 200	54 908 832	72 616 930	172 904 962	57 634 987
Кредит кайтими	141333333	199466667	173866667	514666667	171555556
Соф фойда	221 619 067	250 315 457	452 899 804	924 834 328	308 278 109
Соф рентабел-лик	20%	18%	25%	21%	21%

ЭКОЛОГИК ТАЛАБ

Экологик хавфсизлик нуқтаи назаридан ушбу лойиҳа атроф муҳитга катта зарар етказмайди.

Техник – экологик хавфсизлик ходимларнинг мунтазам ўқитилиб борилиши ва ҳар ой керакли инструктажлар олиб борилиб, иш жараёни хавфсизлиги устидан қатъий назорат ўрнатиш орқали таъминланади.

Бундан ташқари, лойиҳа белгиланган меъёрлар ва норматив меъёрий ҳужжатларга асосланган ҳолда, самарали тарзда, ўрнатилган тартибда иктисодий, молиявий, экологик, ва тижорат меъёрларига асосланган ҳужжатлар юритиб, Ўзбекистон Республикаси қонунларга зид бўлмаган фаолият асосида олиб борилади.

Янада хавфсизликни таъминлаш учун эко-экспертлар гуруҳини жалб қилиш, экологик экспертиза ва санитария гигиена ҳужжатларини олиб, Давлат Санитария Эпидемиология маркази маъсулларига тақдим этиб борилиши кўзда тутилган. Умуман олганда лойиҳа экология талабларига тўлақонли жавоб бериб, ушбу талабларда кўрсатилган классификация буйича С гуруҳига мансуб деб топилди.

ХУЛОСА

Даромадлилик ва самарадорлик таҳлили шуни кўрсатмоқдаги лойиҳа рентабеллик даражаси ялпи ҳисобда **21%** фоизни ташкил қилмоқда. Шу ўринда ялпи харажатларга нисбатан соф рентабеллик ўрта ҳисобда **20%** фоизни ташкил қилмоқда. Бундан ташқарилройиҳанинг реал қопланиш муддати ялпи фойда ҳисобидан икки йилни ташкил қилади. Реал қопланиш муддатининг лойиҳа

давомийлик давридан пастлиги соҳанинг молиявий – иктисодий жозибаторлигидан хабар бериб турибди.

Таъкидлаб ўтилганидек юқори фойда нормалари лойиҳанинг барча турдаги инқирозлар ва рискларга чидамли эканлигини кўрсатмоқда. Ўндан ташқари ўртача олиними мумкин бўлган **308 278 109 сўмлик** фойда хўжаликмақсадлари ва режаларини тўла амалга оширишга ва даромадни соҳани кенгайтириш ва бошқа фаолият турларини жорий этишга инвестиция қилиш имконини яратади.

Хулоса қилиб айтганда, юқоридаги маълумотларни ҳисобга олиб лойиҳа тижорий самарадор ва барқарор деб баҳоланади ва кредит маблағларини ўз вақтида қайтарилиши ва мўлжалланган мақсадлар ва стратегик режаларга эришиш имконини яратишга қодирлиги билан бу соҳага инвестиция киритиш лозимлигини кўрсатиб турибди.

Бу турдаги ишлаб чиқариш фаолиятини жорий этиш Ўзбекистон Республикасининг бугунги кундаги сиёсатига тўла мос келади ва ривожланиш, тараккий этиш учун кенг имкониятлар яратиб бериб, худуднинг иктисодий – ижтимоий ўсиши ва барқарорлигига уз хиссасини кўшади.

Барча келтирилган маълумотлар ва ҳисоб – китобларни ўрганиб чиқиб

Тадбиркор; “ _____ ” _____ Самарқанд вилояти _____ тумани худудида аҳолига хизмат кўрсатиш фаолиятини ташкил этиш мақсадида **400 000 000** миқдордаги банк имтиёзли кредитларини ва **80 000 000 сўм ўз маблағларини** ўзлаштиришга қарор қилади ва бу маблағларни мақсадли сарфланиши буйича мажбуриятларни ўз зиммасига олади.

Тадбиркор: “_____” _____

Рахбари: _____ . ____ . ____ (имзо) _____ сана « ____ » _____ 2021 й.

м. ў.